

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

кафедра національної безпеки та управління факультету підготовки керівних кадрів

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 07.1 «УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ»**

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	25 воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність:	252 безпека державного кордону
Кваліфікація:	магістр безпеки державного кордону
Професійна кваліфікація	офіцер оперативно-тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Форма здобуття освіти	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Управління змінами» є вибірковою компонентою ОПП «Безпека державного кордону» і вивчається на другому (магістерському) рівні вищої освіти у галузі знань 25 Військовій науці, національна безпека, безпека державного кордону зі спеціальності 252 безпека державного кордону для підготовки офіцерів оперативно-тактичного рівня Державної прикордонної служби України.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

Всього: 4 кредити (120 годин): 40 годин аудиторної роботи, 40 години самостійної роботи, 40 годин індивідуальної роботи.

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування професійної компетентності, що забезпечить ефективне управління змінами, розробку та впровадження проектів в Державній прикордонній службі України (далі – ДПСУ).

Слухач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

Знати: термінологію управління змінами; класифікацію основних категорій з управління змінами; зміст і структуру моделей і процесів управління змінами; технологію і методи управління змінами, способи розв'язування проблем, методи управління опором змінам; термінологію управління проектами; класифікації проектів; життєвий цикл проекту; основи планування проекту.

Розуміти: вплив змін на конкретні сфери діяльності ДПСУ; порядку опису процесу управління змінами в ДПСУ; оцінку результатів майбутніх змін, наслідки прийнятих рішень; сутність відділення суттєвого від несуттєвого під час управління змінами; порядок перетворення отриманої інформації в практику діяльності з введення змін; сутність проектної діяльності; сутність управління проектами як специфічної галузі менеджменту; системи планування проекту.

Застосовувати: знання з управління змінами в нових умовах (ситуаціях), що виникають; враховувати дії законів і застосовувати принципи управління при управлінні змінами; методичний апарат планування змін, прийняття рішень на запровадження змін у всіх сферах діяльності ДПСУ; інструментальні засоби щодо врахування впливу чинників на прийняття управлінських рішень, аналізу альтернатив, самостійного прийняття управлінських рішень, врахування ризику при введенні змін; методичний апарат організації ефективної роботи команд (колективу) при запровадженні змін;

знання з управління проєктами в нових умовах (ситуаціях), що виникають; враховувати дії законів і застосування принципів управління при управлінні проєктами; методичний апарат планування проєктів; враховувати ризик при запровадженні проєктів.

Аналізувати: практичний досвід діяльності, виявлення помилок і упущень в діяльності, побудову причинно-наслідкових зв'язків в конкретних проблемних ситуаціях, що виникають під час управління органами ДПСУ, вияв різниці між фактами і наслідками, дані для прийняття управлінських рішень на запровадження змін; діяльність колег при вирішенні ситуаційних завдань, виявлення помилок і упущень в логіці їх міркувань і аргументації фактів; практичний досвід діяльності, помилки і упущення в проєктній діяльності ДПСУ, побудову причинно-наслідкових зв'язків в конкретних проблемних ситуаціях, що виникають під час управління проєктами, систему планування проєкту.

Проводити синтез: отриманих знань і комбінація нового цілого з частин для отримання більш загальної картини управління змінами в ДПСУ; здійснення планування введення змін, побудова моделі управління змінами; проведення генерування ідей, варіантів альтернативних рішень за визначеними критеріями для вирішення проблем, що виникають в ДПСУ; відпрацювання рефератів, наукових праць (НДР), есе за запропонованою тематикою; отриманих знань і комбінація нового цілого з частин для отримання більш загальної картини управління проєктами; здійснення планування проєкту; проведення генерування ідей, варіантів альтернативних рішень за визначеними критеріями для вирішення проблем управління проєктами.

Оцінювати: на підставі аналізу досвіду управлінської діяльності (роботи у складі навчальної групи) цінності та можливості ефективного використання інформації, використовуючи відповідні критерії та стандарти (аргументувати оцінку); логіку побудови інформаційного матеріалу, відповідність висновків наявним даним, значимість кінцевого результату діяльності, виходячи із запропонованих внутрішніх (логічність, послідовність, ясність, обґрунтованість) і зовнішніх (підпорядкованість визначеним цілям, ефективність, способи досягнення, відповідність прийнятним стандартам, економічність) критеріїв; здійснення конструктивної критики, рецензування запропонованих ідей, згідно визначених критеріїв; проведення ранжування різноманітних чинників; на підставі аналізу досвіду управлінської діяльності (роботи у складі навчальної групи) цінність проєкту, логіку у побудови інформаційного матеріалу, відповідність висновків наявним даним, значимість кінцевого результату проєктної діяльності.

ВИКЛАДАЧІ:

доцент кафедри національної безпеки та управління факультету підготовки керівних кадрів кандидат військових наук, доцент наук, Віктор ЗАЛОЖ, e-mail: vzalozh@gmail.com

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Основи управління

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Профільна аудиторія кафедри національної безпеки та управління (108, 110, 113)

Програмне забезпечення: модульне середовище академії – <http://10.241.24.9/moodle/course/view.php?id=296>.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

№ розділу (модуля)	№ теми	Назва теми	Кількість годин													Самостійна робота
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота						Індивідуальна робота					
					лекції	практичні заняття	семінари	групові заняття	групові вправи	контрольна робота	підсумковий контроль	Усього	реферат	комплексний опис явища	есе	
1	1	Теоретико-методологічна база управління змінами.	24	4	2	-	2	-	-	-	-	10	-	-	10	10
	2	Підготовка до змін та їх планування.	24	4	2	-	2	-	-	-	-	10	-	-	10	10
	3	Впровадження організаційних змін.	24	4	2	-	2	-	-	-	-	10	-	-	10	10
	4	Теоретико-методичні засади управління проектами.	44	24	2	18	4	-	-	-	-	10	-	-	10	10
Диференційований залік			4	4	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Усього за дисципліну			120	40	8	18	10	-	-	-	4	40	-	-	40	40

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
K01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.3; МК 2.1; МК 2.4; МК 2.7; МК 2.8; МК 3.1; МК 3.2; МК 4.1; МК 4.3
K02	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.3; МК 2.1; МК 2.4; МК 3.1; МК 3.2; МК 4.1; МК 4.3
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
K14	Здатність до управління організаційними змінами у сфері безпеки державного кордону.	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.3; МК 2.1; МК 2.4; МК 2.7; МК 2.8; МК 3.1; МК 3.2; МК 4.1; МК 4.3;
K15	Здатність розробляти та управляти проектами.	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.3; МК 2.1; МК 2.4; МК 3.1; МК 3.2; МК 4.1; МК 4.3

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ СЛУХАЧАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН17	Впроваджувати організаційні зміни в діяльність органу Державної прикордонної служби України.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 1.6; МН 1.7; МН 2.14; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.2; МН 3.4; МН 3.5; МН 3.6; МН 3.9; МН 4.1; МН 4.2; МН 4.3; МН 4.4	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.3; МК 2.1; МК 2.4; МК 2.7; МК 2.8; МК 3.1; МК 3.2; МК 4.1; МК 4.3
ПРН18	Управляти проектами і програмами, що реалізуються у сфері безпеки державного кордону.	МН 1.1; МН 1.2; МН 1.3; МН 1.4; МН 1.5; МН 1.6; МН 1.7; МН 2.14; МН 2.2; МН 2.3; МН 3.2; МН 3.4; МН 3.5; МН 3.6; МН 3.9; МН 4.1; МН 4.2; МН 4.3; МН 4.4	МК 1.1; МК 1.2; МК 1.3; МК 2.1; МК 2.4; МК 3.1; МК 3.2; МК 4.1; МК 4.3

Запланована кількість аудиторного навантаження – 40 годин

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин										Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
1	Теоретико-методологічна база управління змінами.	4	Л2	Сз2									01	1/1Л(2); 1/2Сз(2); 2/1Л(2); 2/2Сз(2);	8
2	Підготовка до змін та їх планування.	4	Л2	Сз2									02	3/1Л(2);3/2Сз(2); 4/1Л(2); 4/2Сз(4);	10
3	Впровадження організаційних змін.	4	Л2	Сз2									03	4/3Пз(6);	6
4	Теоретико-методичні засади управління проектами.	24	Л2	С4	Пз6	Пз6	Пз6						04	4/4Пз(6);	6
Диференційований залік		4	Дз4										05	4/5Пз(6);	6
													06	Дз(4).	4
Всього		40											Всього		40

Умовні скорочення:

Лекція	– Л	Групова вправа	– Гв	Курсова, дипломна робота (проект)	– Кдр
Практичне заняття	– Пз	Тактико-стройове заняття	– Тсз	Залік	– З
Лабораторне заняття	– Лз	Рольова гра	– Рг	Диференційований залік	– Дз
Групове заняття	– Гз	Ділова гра	– Дг	Екзамен	– Е
Семінарське заняття	– Сз	Контрольна робота	– Кр	Заняття, що обов'язкове для оцінювання	– 5/3Пз(2)
Індивідуальне заняття	– Із	Модульний контроль	– Мк		

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
2-й курс					
4-й семестр					
1	1	Лекція	4 2	<p>Тема № 1. Теоретико-методологічна база управління змінами. Заняття № 1. Природа, джерела та необхідність проведення змін в організації.</p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Поняття та природа змін, їхнє місце у діяльності організацій. Сутність управління змінами. 2. Рівні змін. Сутність та зміст індивідуальних, командних та організаційних змін.</p>	[1.1]; [1.3] [2.1] стор. 9-104 [2.2] стор. 138-155 [2.3] стор. 5-35
	2	Семінар	2	<p>Заняття № 2. Сутність організаційних змін. Управління змінами.</p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Аналіз природи змін. Чинники, що обумовлюють необхідність змін. 2. Дослідження сутності управління змінами.</p>	[1.1]; [1.3] [2.1] стор. 9-104 [2.2] стор. 138-155 [2.3] стор. 5-35
		Індивідуальне завдання (есе)	10	Виконання есе за заданою тематикою. <i>Навіщо офіцеру-лідеру критичне мислення?</i>	
		Самостійна робота	10	<p>Теорії навчання. Моделі змін поведінки людини.</p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Модель Колба. 2. Таксономія Блума.</p>	
2	1	Лекція	4 2	<p>Тема № 2. Підготовка до змін та їх планування. Заняття № 1. Процес планування змін.</p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Процес підготовки до змін. Планування змін. 2. Створення команди для проведення змін.</p>	[2.1] стор. 133-160 [2.2] стор. 156-168 [2.3] стор. 77-95 [3.1] стор. 198-202
	2	Семінар	2	<p>Заняття № 2. Теоретичні основи планування змін.</p> <p style="text-align: center;"><i>Навчальні питання:</i></p> <p>1. Дослідження проблемних питань планування організаційних змін. 2. Дослідження процесу створення команд змін.</p>	[2.1] стор. 133-160 [2.2] стор. 156-168 [2.3] стор. 77-95 [3.1] стор. 198-202
		Індивідуальне завдання (есе)	10	Виконання есе за заданою тематикою. <i>Як я створюватиму позитивну енергію в команді змін?</i>	
		Самостійна	10	Дослідження концепцій, що визначають стратегію змін в організації.	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
		робота		<i>Навчальні питання:</i> 1. Сутність основних теорій («Теорія О» і «Теорія Е»), що визначають стратегію змін 2. Чинники, що впливають на вибір концепції.	
3	1	Лекція	4 2	Тема № 3. Впровадження організаційних змін. Заняття № 1. Моделі і стратегії управління змінами. <i>Навчальні питання:</i> 1. Аналіз базових моделей управління організаційними змінами та варіантів стратегій. 2. Управління опором змін.	[2.1] стор. 105-119; 133-160 [2.2] стор. 156-176; 177-193 [2.3] стор. 58-113; 113-127 [3.1] стор. 198-202
	2	Семінар	2	Заняття № 2. Теоретичні основи управління змінами. <i>Навчальні питання:</i> 1. Дослідження підходів до управління змінами. Моделі і стратегії управління змінами. 3. Аналіз шляхів подолання опору змін.	[2.1] стор. 105-119; 133-160 [2.2] стор. 156-176; 177-193 [2.3] стор. 58-113; 113-127 [3.1] стор. 198-202
		Індивідуальне завдання (есе)	10	Виконання есе за заданою тематикою. <i>Хто завжди виявляється «каменем спотикання» на Вашому шляху до змін? Чому?</i>	
		Самостійна робота	10	Поняття та структура механізму реалізації змін. <i>Навчальні питання:</i> 1. Підходи до реалізації змін. Методи управління змінами. 2. Контроль реалізації змін.	
4	1	Лекція	24 2	Тема № 4. Теоретико-методичні засади управління проектами. Заняття № 1. Управління проектами в системі менеджменту організацій. <i>Навчальні питання:</i> 1. Сутність проектної діяльності: поняття, основні характеристики, класифікація проектів. 2. Основи планування проекту.	[3.2] стор. 7-22 [3.3] стор. 4-11
	2	Семінар	4	Заняття № 2. Теоретичні основи управління проектами <i>Навчальні питання:</i> 1. Дослідження сутності управління проектами як специфічної галузі менеджменту. 3. Аналіз системи планування проекту.	[3.2] стор. 7-22 [3.3] стор. 4-11
	3	Практичне заняття	6	Заняття № 3. Формування задуму проекту <i>Навчальні питання:</i> 1. Ініціювання проекту.	[3.2] стор. 107-24 [3.3] стор. 4-11

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
				3. Розробка Статуту проекту.	
	4	Практичне заняття	6	Заняття № 4. Календарно-ресурсне планування проекту <i>Навчальні питання:</i> 1. Розробка календарно-ресурсного плану проекту.	[3.3] стор. 25-85 [3.3] стор. 15-39
	5	Практичне заняття	6	Заняття № 5. Захист проекту <i>Навчальні питання:</i> 1. Оформлення звітних документів проекту. 2. Захист проекту.	[3.3] стор. 25-85 [3.3] стор. 15-39
		Індивідуальне завдання (есе)	10	Виконання есе за заданою тематикою. <i>Як впливає на роботу команди «слабкий гравець»?</i>	
		Самостійна робота	10	Управління ризиками в проектах. <i>Навчальні питання:</i> 1. Класифікація проектних ризиків. 2. Планування управління ризиками.	
Диференційований залік			4		
Разом за 4 семестр			40		
Разом за 1 курс			40	індивідуальна робота – 40 самостійна робота – 40	
Усього за дисципліну			40	індивідуальна робота – 40 самостійна робота – 40	

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

1.1 Про інноваційну діяльність : Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 36, ст.266*) (Із змінами і доповненнями). URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

1.2 Стратегія інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року. *Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 687-р*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-2019-p>

2. Базова

2.1 Шевченко І. Б. Управління змінами : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : НТУУ «КПІ» Політехніка, 2015. 231с.

2.2 Олексієнко Б. М., Залож В. В. Телелим В. М. Основи стратегічного управління у сфері прикордонної діяльності: навчальний посібник. Хмельницький : НА ДПСУ, 2019. 171 с.

2.3 Пічугіна Т. С., Ткачова С. С., Ткаченко О. П. Управління змінами : навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2017. 226 с.

3. Допоміжна

3.1 Залож В. В. Управління органом Державної прикордонної служби України: теорія і практика : підручник Хмельницький: Видавництво НА ДПСУ, 2016. 508 с.

3.2 Филипенко О. М., Колеснік Т. С. Управління проектами : навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2016. 161 с.

3.3 Методичні рекомендації з управління проектами. Хмельницький: Видавництво НА ДПСУ, 2021. 39 с.

Х. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

1. Бібліотека українських підручників. URL : <http://pidruchniki.ws>

2. Сайт електронної бібліотеки. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-text-2031.html>.

3. Сайт онлайн – бібліотеки. URL : http://ualib.com.ua/br_2031.html.

4. Сайт бібліотеки on- line. URL : <http://lib.studentu.org.ua/index.php?do=static&page=men>.

5. Сторінка законодавство сайту Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua> -

6. Модульне навчальне середовище. URL : <http://10.241.24.9/moodle/course/view.php?id=296>

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне, рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення https://nadpsu.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Слухачі, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли слухач не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо слухач не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, слухачу курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку слухач представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;

– контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

– посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;

– дотримання норм законодавства про авторське право;

– надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний

МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний

